

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Floridoje koncertavo viešnia iš Lietuvos

RŪTA PETRAITIS

Floridos valstijoje atgijus St. Peterburgo Lietuvių Bendruomenėi (LB) renginiai pradėjo dygti kaip grybai po lietaus. Dar nenustojo sklisti kalbos apie rugsėjo mėnesį Seminole parke organizuotą šeimų pikniką, o jau rugsėjo 27 dieną čia koncertavo talentinga dainininkė iš Lietuvos Jurga Šeduikytė, kuri lydėjo Kazimieras Povilaitis, grojantis klavišiais instrumentais, ir Linas Aliukonis, pasirūpinęs garso sistema ir visu turo po JAV lietuvių bendruomenes.

Susitikimas su svečiais iš Lietuvos paliko daug gerų išspūdžių. Jurga – ne tik dainininkė, dainų kūrėja, aktorė, bet ir korespondentė. Ji kalbino Floridos lietuvičius, prašė pasidalinti savo mintimis ir nuomone apie tai, ką jiems reiškia Lietuva, ką reiškia būti lietuviu ir ko jie norėtų palinkėti Lietuvai 100-mečio proga.

Na, o dieną prieš koncertą LB su-

renė susitikimą su tautiečiais pas Liną ir Gedimį Vilkičius. Tai nuostabi ir labai draugiška pora, išauginti keturis vaikus, kuri uoliai rūpinasi lietuvių kalbos gyvybingumu savo šeimoje. Jų namų durys visuomet atviro svečiams, draugam ir atvykstantiems iš toliau – svečiai visuomet būna maloniai priimti, o draugų būrys atsakingai rūpinasi vaišėmis ir linksma nuotaika.

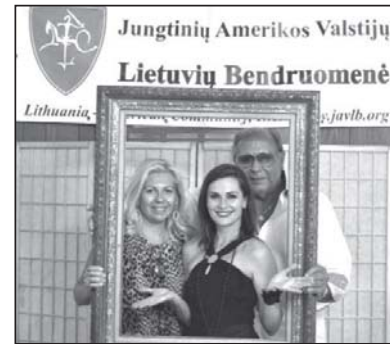
Jurga su Linu ir Kazimieru apsiėjo Rūtos ir Harry Petraitčių namuose. Viešėdamas jų namuose talentingas jaunimas sukūrė du video įrašus – įkvėpti namų jaukumo ir išpuodingo grožio gamtos vaizdų, jie nufilmavo vieną video įrašą ant kanalo kranto, o kita – laive, likus kelioms valandoms iki išvažiavimo į oro uostą. Jaunieji muzikos profesionalai jautėsi dėkingi Harry už antrą video įrašą, kuris nebūtų gimęs be jo. Harry svečius plukdė laivu, vežiojo po miestą ir rengė vaišes. Iš ryto Harry lepino omlėtai, o vėliau svečius vaišino savo gardžiais, ant grotelių keptais patiekalais.

I koncertą, kuris vyko Lietuvių klube, susirinko apie 100 žiūrovų. Prie įėjimo lietuvičius pasitiko Irmantas Lukošius ir Rūta Petraitis, tuoj pat nukreipdavę visus atvykusius įsiamžinti „Rėmė“. Čia Monika Bardžilauskaitė puikiai atliko savo darbą fotografuodama visus, norinčius įsiamžinti šį vakarą.

Jurgos Šeduikytės atėjo paklausti įvairaus amžiaus žmonių. Sodraus ir stipraus balso dainininkė pristatė savo septintąjį albumą „Not perfect“, – tai naujaisi atlikėjos kūriniai, daugiausia sukurti remiantis jos pačios išgyvenimais. Salėje pasigirdus dainai „Laisvė“, kurios muziką pagal Justino Marcinkevičiaus eiles Atgimimo metais sukūrė Eurika Masytė, visa salė sujudo, tuoj pat pakilo rankos, – tikrai, ne vienas iš karto prisiminė tą jau nutolusį gyvenimo laiką ir galbūt mintyse susimąstė, ką jiems reiškia laisvė.

Koncerte girdėtos Jurgos dainos kalba apie tai, jog nereikia būti tobulam ir neklystančiam, turime būti savimi ir atsiverti pasauliui su meile ir tiesa, tokie, kokie esame. Pakilus dainų tempui susirinkusieji paliko kėdes ir ėmė judėti, o po paskutinių dainų ir Jurgos aistringos šokio žiūrovai nebeorėjo paleisti dainininkės nuo scenos. Atlikėja buvo palydėta triukšmingais plojimais, na, o klausytojai, žinoma, nekantravo su žvaigžde nusifotografuoti.

Kad šis koncertas įvyktų, St. Peterburgo LB labai dėkinga JAV LB Krašto valdybos pirmininkei Sigitai Šimkuvieniūzei už tarpininkavimą ir suteiktą pagalbą reikiamu momentu, JAV LB vicepirmininkui finansiniais reikalais Algimantui Gustaičiui ir JAV LB vicepirmininkei kultūros rei-

Dainininkė Jurga Šeduikytė (viduryje) viešėdama metu apsisisto pas Rūtą ir Harry Petraitčius.

kalams Austėjai Sruogai. Šie žmonės labai prisidėjo prie mūsų LB atnaujinimo ir visada nuoširdžiai atsakėdavo į visus klausimus ar padėdavo susidarius įvairioms situacijoms, kuriose buvo sunku išsiskirti vieniems.

Pagrindinis koncerto rėmėjas – Lietuvių Fondas. Dėkojame jam už suteiktą paramą, kuri mums padės išgyti naują garso aparatūrą. Širdingai dėkojame ir už pasitikėjimą mūsų naujai atkurta LB.

Taip pat dėkojame ir visiems atvykusiems į koncertą, tikimės, kad ateityje į renginius susirinks vis daugiau Bendruomenės narių. Juk lankdami lietuviškus koncertus, renginius, sporto susibūrimus ar vesdami vaikus į lietuvišką mokyklėlę, geriausiai galime išlaikyti lietuviybę.

Mūsų padėkos keliauja ir visai LB apylinkės valdybai, kuri negalėjo pastangų ir laiko organizuojant šį koncertą, netgi susitarė dėl papildomos nedarbo dienos, kad galėtų paruošti salę koncertui.

Floridos lietuvičius kviečiame prisijungti prie St. Peterburgo LB paskyros „Facebook“ socialiniame tinkle, kur greitai ir patogiai gausite informaciją apie tai, kas vyksta mūsų bendruomenėje.

Prieš koncertą lietuvių bendruomenė surengė susitikimą su tautiečiais pas Liną ir Gedimį Vilkičius. Monikos Bardžilauskaitės ir Rūtos Petraitis nuotraukos

Vaikai sėmėsi žinių apie linus

VILTĖ BALIUTAVIČIŪTĖ

Iš kur kilęs spalio mėnesio pavadinimas? Kodėl yra tiek daug dainų apie linus? Kaip sėkla tampa marškiniais? Spalio 18 dieną Bostono lituanistinėje mokykloje (BLM) vyko šventė „Lino kelias“, kuri atsakė į šiuos ir kitus klausimus. Mokiniai šiai šventei ruošėsi ilgai: kelias savaites muzikos mokytoja Miglė Žaliukaitė-Limantas mokė dainų apie linus („Aš pasėjau žalią liną“). Parodą suruošė mokytoja Danutė Mileika, kuri vedė vaikus „Lino keliu“ kartu su pavaduotoja Ramute Balandiene.

Lino kelias“ prasidėjo nuo sėklų. Mokiniai galėjo jas paliesti, pamatyti pasodintus žalius daigelius ir netgi pamatyti mažą mėlyną žiedą. Mokytoja Danutė Mileika paaiškino, kad sėmenys

ir sėklos iki šiol naudojamos aliejams, arbatai ir vaistams. Ji paminėjo pagonišką linų dievą Vaižgantą, kuris buvo itin svarbus senovės lietuviams. Juk linai jų gyvenime buvo ir maistas, ir dra-

žūbai, ir net apsauga nuo piktųjų dvasių.

Kelias tęsėsi toliau: mokiniai galėjo rątomis ne tik paliesti užaugintus linus, bet patys dalyvauti visame

Bostono lituanistinės mokyklos mokiniai ne tik naujų žodžių apie linus išmoko, bet ir rątomis prisilietė prie lino kelio.

procese. Mokiniai linksmai kūrė linus, kad išbūrėtų sėklos. Po to galėjo suminti linus mintuve, kad išbūrėtų spalvą, o po to ir sušukuoti.

Nukelta į 5 psl.

Šaulių susirinkimas – pratybos

Spalio 22 dieną Čikagos ir apylinkių šauliai skubėjo į neeilinį susirinkimą Jaunimo centro kavinėje. Susirinkime dalyvavo gausus būrys šaulių ir garbingi svečiai – kapelionas kun. Gediminas Keršys ir iš toli atvykęs Lietuvos šaulių sąjungos išėivijoje (LŠSI) vado patarejas Detroito apylinkės šaulių veiklos klausimais Linas Orentas. Šauliai su darbotvarkė buvo susipažinę iš anksto, todėl nenuostabu, kad visi su nekantrumu laukė pradžios.

Grąžių įžanginiu žodžiu susirinkimą pradėjo LŠSI vadas Julius Rūtenis Butkus. Jis kalbėjo, kad Šaulių sąjungos įkūrėjas V. Putvinskis-Pūtvis su bendraminčiais dažnai susirinkdavo aptarti reikalų, padiskutuoti, pasimokyti, tad šis susirinkimas Čikagoje bus panašus į sąjungos pradininkų susirinkimus prieš beveik 100 metų, nes jame diskutuoms mums visiems rūpimais klausimais, dalinimės patirtimi, kaip spresti vienokį ar kitokį klausimą ir taip pat atliksime praktinius užsiėmimus. Vėliau vadas pristatė svečių kun. Gediminą Keršį.

Kapelionas visus pasveikino, pasidžiaugė susirinkusiais, ragino ir toliau drąsiai tęsti gerus darbus, dirbti kartu ir vieningai Tėvynės labui. Kapelionas G. Keršys visada aktyviai dalyvauja šauliškoje veik-

loje. Todėl nenuostabu, kad jis susirinkusiesiems paruošė 10 klausimų testą „Ar gerai žinai Statutą?“ Buvo juoko ir išgąscio, nes niekam nepatinka, kai yra egzaminuojamos tavo žinios. Testas buvo gera proga šauliams pasitikrinti žinias bei priminimas, kad kartkartėmis reikia prisėsti ir pastudijuoti Statuto punktus.

Toliau susirinkimą vedė Roma Bikulčius. Darbotvarkėje buvo numatyta svarbių klausimų: šaulio uniforma; praktinė dalis – rikiuotė, vėliavų tarnyba, garbės sargyba, vėliavos lankstymas; Statuto koregavimo projektas; numatomi renginiai.

Ji priminė reikalavimus šauliška uniformai. Parodė, kaip turi atrodyti šaulio vasaros uniforma, šventinė uniforma ir LŠSI šaulio žali marškinėliai.

Vėliavos lankstymą demonstruoja Roma Bikulčius ir Irena Šalaviejiė.

Vėliau Roma Bikulčius ir Irena Šalaviejiė demonstravo, kaip lankstyti tautinę vėliavą. Šauliai tobulino įgūdžius.

Po to – rikiuotė ir vėliavų tarnyba. Buvo aiškina, kaip taisyklingai nešti vėliavą, priminta sukinų technika bei rikiuotės etiketas.

Labai svarbus atributas – garbės sargyba. Ir vėl praktinis mokymas.

Numatytas susirinkimo laikas prabėgo labai greitai ir turiningai. Dauguma išreiškė mintį, kad tokio pobūdžio susirinkimų reikia dažniau. Ilgai laukti nereikės, nes išėivijos šauliai vėl susitiks lapkričio 23 d. ir kartu su visa Lietuva minės Lietuvos kariuomenės dieną. Bus gera proga testuoti diskusijas, parodyti, ką išmoko. Reikia kalbėti, išsikalbėti, tartis ir, susitarus draugiškai, vieningai dirbti Tėvynės labui.

LŠSI Centro valdybos info ir nuotr.

Susirinkime kalba LŠSI vadas Julius Butkus.

Šauliai remia visas lietuviškas organizacijas

Lietuvos šaulių sąjunga išėivijoje (LŠSI) remia visas lietuviškas organizacijas ir yra kviečiama dalyvauti jų renginiuose. Spalio 14 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte vyko ypatinga šventė, kurią organizavo „National Lithuanian American Hall of Fame“ – Nacionalinė Amerikos lietuvių šlovės galerija.

Šiame pokylyje buvo pagerbti keturi žymūs lietuviai, iš kurių net trys yra vyčių organizacijos nariai. Tai Lietuvos Respublikos prezidentas, vyčių garbės narys Valdas Adamkus, Balzko lietuvių kultūros muziejaus steigėjas ir prezidentas Stanley Balzakas, Jr., bei JAV senatorius

Iš k.: Regina Butkus, Rūta Kilmontytė-Lee ir Dalė Blekienė. Irenos Šalaviejiė nuotrauka

Richard Durbin. Taip pat pagerbtas, jau po mirties, garsus filantropas a.a. Juozas Kazickas; jam skirtą ženklą atsiėmė jo darbų tęsėja dukra Jūratė Kazickaitė-Altman.

Iškilmingą šventę pradėjo Jonas Platakis, organizacijos įkūrėjas ir Baltijos jūros kuopos šaulys, pasveikindamas susirinkusius, o LŠSI šauliai įnešė JAV ir Lietuvos vėliavas. Buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Renginyje dalyvavo Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius, garbės konsulė Kalifornijoje Daiva Čekanauskaitė-Navarrette, garbės konsulas Aspen, CO, Jonas Prunskis su žmona Terry, LŠSI vadas Julius R. Butkus, T. Daukanto jūrų šaulių kuopos moterų vadovė Regina Kava, LŠSI moterų vadovė Dalia Blekienė, Baltijos jūros šaulių kuopos vadė Regina Butkus ir Baltijos jūros šaulių kuopos narys Ernestas Lukoševičius. Po oficialiosios dalies šauliai R. Kava ir E. Lukoševičius išnešė Lietuvos ir JAV vėliavas.

LŠSI labai gerbiama Amerikos lietuvių visuomenėje ir turbūt nėra nė vieno renginio, kuriame nedalyvautų šaulių atstovai, o ir šiame renginyje Ernestas Lukoševičius šaulišką kepurą-simbolį įteikė Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui. Tai graži patriotiška procedūra pagerbiant garbės šaulį, viešintį Amerikoje. Prezidentas Valdas Adamkus taip pat pirmą kartą susitiko ir pabendraavo su LŠSI vadu Juliumi R. Butkumi..

Valdas Adamkus ir šaulė Regina Kava su Prezidento knyga.

Regina Butkus Baltijos jūros kuopos vadė

Atkelta iš 4 psl.

Mokytoja Danutė Mileika suvėpė linus verpimo rateliu, kurį turbūt daug vaikų pirmą kartą pamatė tikrovėje, o ne pasakų knygutėje. Mokiniai galėjo patys bandyti austi siūlus į drobę arba drobę kočioti. Visur buvo lino dirbinių: juostų, marškinių, servetėlių ir pan.

Šventė baigėsi dainomis. Taip BLM mokiniai išmoko ne tik žodžiais išstarti, bet ir rankomis paliesti visą lino kelią nuo pradžios iki pabaigos. Ši nuostabi šventė prasidėjo gana paprastai. Praėjusiais metais mokytoja Danutė Mileika suprato, kad buvo gana sunku išaiškinti savo mokiniams, kas yra „spalis“ ir kodėl pagal jį pavadintas mėnuo (rudėnį buvo raunami ir ruošiami linai).

Linai, kurie buvo minti per šią šventę, buvo auginti jos pačios darže. „Aš pradėjau juos auginti tik šiais metais“, – pripažįsta ji, bet tikisi, kad iš jų galės ką nors pagaminti. Tai šeimyninis paveldas – mokytojos Mileikos mama neaugino linų, bet juos mindavo kitiems, todėl linai mokytojai artimi. Matydama mokinių susidomėjimą ji tiki, kad BLM mokiniams ši šventė taip pat paliko įspūdį. Lino kelias tęsiasi ne tik nuo pavasario iki rudens, bet per keturis tūkstančius metų iš praeities į dabartį.

Viltė Baliutavičiūtė – gimusi Lietuvoje, užaugusi Čikagoje, baigusi Čikagos lituanistinę mokyklą ir Northwestern universitetą – šiemet pradėjo dirbti BLM, kad galėtų prisijungti prie lietuvių bendruomenės ir kultūros puoselėjimo.